

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ ഉദ്ധവഗീതാസു
॥ നവമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ നവമോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീഉദ്ധവ ഉവാച

വദന്തി കൃഷ്ണ ശ്രേയാംസി ബഹൂനി ബ്രഹ്മവാദിനഃ |
തേഷാം വികൽപപ്രാധാന്യമുതാഹോ ഏകമുഖ്യതാ ||9.1 ||

ഭവതോദാഹൃതഃ സ്വാമിൻ ഭക്തിയോഗോന്മുഖേഷിതഃ |
നിരസ്യ സർവതഃ സംഗം യേന ത്വയാവിശേഢനഃ ||9.2 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച

കാലേന നഷ്ടാ പ്രലയേ വാണീയം വേദസഞ്ജ്ഞിതാ |
മയാഽിദൗ ബ്രഹ്മണേ പ്രോക്താ ധർമോ യസ്യാം മദാന്തകഃ ||9.3 ||

തേന പ്രോക്താ ച പുത്രായ മനവേ പൂർവജായ സാ |
തതോ ഭൃഗ്വാദയോഽഗൃഹ്ണൻ സപ്ത ബ്രഹ്മമഹർഷയഃ ||9.4 ||

തേഭ്യഃ പിതൃഭ്യസ്തത്പുത്രാ ദേവദാനവഗുഹൃകാഃ |
മനുഷ്യാഃ സിദ്ധഗന്ധർവാഃ സവിദ്യാധരചാരണാഃ ||9.5 ||

കിന്ദേവാഃ കിന്നരാ നാഗാ രക്ഷഃകിംപുരുഷാദയഃ |
ബഹ്യസ്തേഷാം പ്രകൃതയോ രജഃസത്തൃതമോഭുവഃ ||9.6 ||

യാദിർഭൂതാനി ഭിദ്യന്തേ ഭൂതാനാം മതയസ്തഥാ |
യഥാപ്രകൃതി സർവേഷാം ചിത്രാ വാചഃ സ്രവന്തി ഹി ||9.7 ||

ഏവം പ്രകൃതിവൈചിത്രാദ് ഭിദ്യന്തേ മതയോ നൃണാം |
പാരമ്പര്യേണ കേഷാഞ്ചിത് പാഖണ്ഡമതയോപരേ ||9.8 ||

മൻമായാമോഹിതധിയഃ പുരുഷാഃ പുരുഷർഷഭ |
ശ്രേയോ വദന്ത്യനേകാന്തം യമാകർമ യമാരുചി ||9.9 ||

ധർമമേകേ യശശ്ചാൻയേ കാമം സത്യം ദമം ശമം |
അൻയേ വദന്തി സ്വാർഥം വാ ഐശ്വര്യം ത്യാഗഭോജനം ||9.10 ||

കേചിദ് യജ്ഞതപോദാനം വ്രതാനി നിയമാൻ യമാൻ |
ആദ്യന്തവന്ത ഏവൈഷാം ലോകാഃ കർമവിനിർമിതാഃ |
ദുഃഖോദർകാസ്തമോനിഷ്ഠാഃ ക്ഷുദ്രാനന്ദാഃ ശുചാർപിതാഃ ||9.11 ||

മയൂർപിതാത്മനഃ സഭ്യ നിരപേക്ഷസ്യ സർവതഃ |
മയാജ്ഞനാ സുഖം യത്തത് കുതഃ സ്വാദ് വിഷയാത്മനാം ||9.12 ||

അകിഞ്ചനസ്യ ദാന്തസ്യ ശാന്തസ്യ സമചേതസഃ |
മയാ സന്തുഷ്ടമനസഃ സർവാഃ സുഖമയാ ദിശഃ ||9.13 ||

ന പാരമേഷ്ഠ്യം ന മഹേന്ദ്രധിഷ്ഠ്യം
ന സാർവഭൗമം ന രസാധിപത്യം |
ന യോഗസിദ്ധീരപുനർഭവം വാ
മയൂർപിതാത്മേച്ഛതി മദ്വിനാൻയത് ||9.14 ||

ന തഥാ മേ പ്രിയതമ ആത്മയോനിർന ശങ്കരഃ |
ന ച സങ്കർഷണോ ന ശ്രീർനൈവാത്മാ ച യഥാ ഭവാൻ ||9.15 ||

നിരപേക്ഷം മൂനിം ശാന്തം നിർവൈരം സമദർശനം |
അനുവ്രജാദ്യഹം നിത്യം പുയേയേത്യംഘ്രിരേണുഭിഃ ||9.16 ||

നിഷ്കിഞ്ചനാ മയൂനൂരക്തചേതസഃ
ശാന്താ മഹാന്തോഽഖിലജീവവത്സലാഃ |
കാമൈരനാലബ്ധധിയോ ജുഷന്തി യത്
തന്നൈരപേക്ഷ്യം ന വിദുഃ സുഖം മമ ||9.17 ||

ബാധ്യമാനോഽപി മദ്ഭക്തോ വിഷയൈരജിതേന്ദ്രിയഃ |
പ്രായഃ പ്രഗൽഭയാ ഭക്ത്യാ വിഷയൈർനാഭിഭൂയതേ ||9.18 ||

യമാഗ്നിഃ സുസമൃദ്ധാർചിഃ കരോത്യേധാംസി ഭസ്മസാത് |
തഥാ മദ്വിഷയാ ഭക്തിരുദ്ധവൈനാംസി കൃത്സ്നശഃ ||9.19 ||

ന സാധയതി മാം യോഗോ ന സാംഖ്യം ധർമ ഉദ്ധവ |
ന സ്വാധ്യായസ്തപസ്ത്യാഗോ യഥാ ഭക്തിർമമോർജിതാ ||9.20 ||

ഭക്ത്യാഹമേകയാ ഗ്രാഹ്യഃ ശ്രദ്ധയാഽർത്ഥാ പ്രിയഃ സതാം |
ഭക്തിഃ പുനാതി മന്നിഷ്ഠാ ശ്വപാകാനപി സംഭവാത് ||9.21 ||

ധർമഃ സത്യഭയോപേതോ വിദ്യാ വാ തപസാൻവിതാ |
മദ്ഭക്ത്യാപേതമാത്മാനം ന സമ്യക് പ്രപുനാതി ഹി ||9.22 ||

കഥം വിനാ രോമഹർഷം ഭവതാ ചേതസാ വിനാ |
വിനാഽനന്ദാശ്രുകലയാ ശുദ്ധ്യേദ് ഭക്ത്യാ വിനാഽശ്രയഃ ||9.23 ||

വാഗ് ഗദ്ഗദാ ഭവതേ യസ്യ ചിത്തം
രൂഭത്യഭീക്ഷ്ണം ഹസതി ക്വചിച്ച |
വിലജ്ജ ഉദ്ഗായതി നൃത്യതേ ച
മദ്ഭക്തിയുക്തോ ഭുവനം പുനാതി ||9.24 ||

യമാഗ്നിനാ ഹേമ മലം ജഹാതി
ധ്മാതം പുനഃ സ്വം ഭജതേ ച രൂപം |
ആത്മാ ച കർമാനുശയം വിധൂയ
മദ്ഭക്തിയോഗേന ഭജത്യഥോ മാം ||9.25 ||

യഥാ യഥാഽർത്ഥാ പരിമുജ്യത്യേസൗ
മത്പുണ്യഗാമാശ്രവണാഭിധാനൈഃ |

തമാ തമാ പശ്യതി വന്ധു സുകൃഷ്ണം

ചക്ഷുർയഥൈവാഞ്ജനസമ്പ്രയുക്തം ||9.26 ||

വിഷയാൻ ധ്യായതശ്ചിത്തം വിഷയേഷു വിഷഇജ്ജതേ |

മാമനുസൂരതശ്ചിത്തം മയ്യേവ പ്രവിലീയതേ ||9.27 ||

തസ്മാദസദഭിധ്യാനം യഥാ സ്വപ്നമനോരഥം |

ഹിത്വാ മയി സമാധത്വ മനോ മദ്ഭാവഭാവിതം ||9.28 ||

സ്ത്രീണാം സ്ത്രീസംഗിനാം സംഗം ത്യക്ത്വാ ദൂരത ആത്മവാൻ |

ക്ഷേമേ വിവിക്ത ആസീനശ്ചിന്തയേൻമാമതന്ദ്രിതഃ ||9.29 ||

ന തമാസ്യ ദവേത് ക്ലേശോ ബന്ധശ്ചാൻയപ്രസംഗതഃ |

യോഷിത്സംഗാദ് യഥാ പുംസോ യഥാ തത്സംഗിസംഗതഃ ||9.30 ||

ശ്രീഉദ്ധവ ഉവാച

യഥാ ത്വാമരവിനാക്ഷ യാദൃശം വാ യദാത്മകം |

ധ്യായേൻമുമുക്ഷുരേതൻമേ ധ്യാനം ത്വം വക്തുമർഹസി ||9.31 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച

സമ ആസന ആസീനഃ സമകായോ യഥാസുഖം |

ഹസ്താവുത്സംഗ ആധായ സ്വനാസാഗ്രകൃതേക്ഷണഃ ||9.32 ||

പ്രാണസ്യ ശോധയേൻമാർഗം പുരകുംഭകരേചകൈഃ |

വിപര്യയേണാപി ശരൈരഭ്യസേന്നിർജിതേന്ദ്രിയഃ ||9.33 ||

ഹൃദ്യവിച്ഛിന്നമോങ്കാരം ഘണ്ടാനാദം ബിന്ദോർണവത് |

പ്രാണേനോദീര്യ തത്രാഥ പുനഃ സംവേശയേത് സ്വരം ||9.34 ||

ഏവം പ്രണവസംയുക്തം പ്രാണമേവ സമഭ്യസേത് |

ദശകൃത്യസ്ത്രീഷവണം മാസാദർവാഗ് ജിതാനിലഃ ||9.35 ||

ഹൃത്പുണ്ഡരീകമന്തഃസ്ഥമൂർധ്വനാലമധോമുഖം |
 ധ്യാത്വാർധ്വമുഖമുന്നിദ്രമഷ്ടപത്രം സകർണികം ||9.36 ||

കർണികായാം ന്യസേത് സൂര്യസോമാഗ്നീനുത്തരോത്തരം |
 വഹ്നിമധ്യേ സ്മരേദ് രൂപം മമൈതദ് ധ്യാനമംഗലം ||9.37 ||

സമം പ്രശാന്തം സുമുഖം ദീർഘചാരുചതുർഭുജം |
 സുചാരുസുന്ദരഗ്രീവം സുകപോലം ശുചിസ്തിതം ||9.38 ||

സമാനകർണവിന്ധസ്ത സ്മരൻമകരകുണ്ഡലം |
 ഹേമാംബരം ഘനശ്യാമം ശ്രീവത്സശ്രീനികേതനം ||9.39 ||

ശംഖചക്രഗദാപദ്മ വനമാലാവിഭൂഷിതം |
 നൂപുരൈർവിലസത്പാദം കൗസ്തുഭപ്രഭയാ യുതം ||9.40 ||

ദ്വുമത്കിരീടകടക കടിസൂത്രാംഗദായുതം |
 സർവാംഗസുന്ദരം ഹൃദ്യം പ്രസാദസുമുഖേക്ഷണം |
 സുകുമാരമഭിധ്വായേത് സർവാംഗേഷു മനോ ദധത് ||9.41 ||

ഇന്ദ്രിയാണീന്ദ്രിയാർഥേഭ്യോ മനസാജ്ജ്വലശ്ച തൻമനഃ |
 ബുദ്ധ്യാ സാരമിനാ ധീരഃ പ്രണയേൻമയി സർവതഃ ||9.42 ||

തത് സർവവ്യാപകം ചിത്തമാകൃഷ്ടൈകത്ര ധാരയേത് |
 നാൻയാനി ചിന്തയേദ് ഭൂയഃ സുസ്തിതം ഭാവയേൻമുഖം ||9.43 ||

തത്ര ലബ്ധപദം ചിത്തമാകൃഷ്ട വ്യാപ്തി ധാരയേത് |
 തച്ച ത്യക്ത്വാ മദാരോഹോ ന കിഞ്ചിദപി ചിന്തയേത് ||9.44 ||

ഏവം സമാഹിതമതിർമാമേവാത്മാനമാത്മനി |
 വിചഷ്ടേ മയി സർവാത്മൻ ജ്യോതിർജ്യോതിഷി സംയുതം ||9.45 ||

ധ്വാനേനേന്മം സുതീവ്രേണ യുഞ്ജതോ യോഗിനോ മനഃ |
സംയാസ്യത്യാശു നിർവാണം ഭവ്യുത്താനക്രിയാഭമഃ ||9.46 ||

|| ഇതി ഉദ്ധവഗീതാസു നവമോദ്യായഃ സമാപ്തഃ ||